

تأثیر قیمت نفت بر رشد اقتصادی در کشورهای منتخب خاورمیانه (صادرکنندگان نفت)

مجتبی بابازاده^۱، عیسی عابدینی^۲

۱- کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی از دانشگاه آزاد مرند

۲- مدرس و محقق آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی، دانشجوی دکتری سیاستگذاری فرهنگی دانشگاه خوارزمی

تهران

چکیده

بحث رشد اقتصادی یکی از مسائل اقتصادی می باشد که به دلیل محدود بودن فعالیت دولت ها قبل از جنگ جهانی اول زیاد مورد توجه قرار نگرفته بود. اما با وقوع جنگ جهانی دخالت دولت در اقتصاد رواج پیدا کرد و این امر پس از بحران ۱۹۳۰ بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت و امروزه رشد اقتصادی از چنان اهمیتی برخوردار است که دولت ها برای نیل به آن به اتخاذ سیاست گذاریهای مختلف اهتمام می ورزند. فرضیه اصلی تحقیق بدین شکل طراحی شده است: «قیمت نفت بر رشد اقتصادی در کشورهای منتخب خاورمیانه تاثیر معناداری دارد». در واقع، به دلیل اهمیت این مساله، اقتصاددانان پیوسته در تلاش هستند تا با استفاده از مدل سازی نظری و تجزیه و تحلیل تجربی، عوامل موثر بر آن را شناسایی کنند. بر این اساس با استفاده از داده های سری زمانی از سال ۲۰۰۰ لغایت ۲۰۱۴ و روش پنل دیتا (داده های ترکیبی) و متغیرهای توضیحی قیمت نفت، نرخ تورم و سرمایه گذاری (خصوصی و دولتی) اثر قیمت نفت را بر رشد اقتصادی کشورهای منتخب خاورمیانه سنجش شده است. نتایج حاکی از این است افزایش قیمت نفت و سرمایه گذاری و شاخص بهای مصرف کننده باعث افزایش تولید ناخالص داخلی می گردد.

کلید واژه: قیمت نفت، رشد اقتصادی، شاخص بهای مصرفی، روش داده های ترکیبی، کشورهای خاورمیانه